

Legal update

Květen 2025

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Novela zákona o ochraně spotřebitele a občanského zákoníku

Judikatura

Zamítnutí (jinak důvodné) žaloby podle § 2 odst. 3 o. z. (zásada zákazu krutosti a bezohlednosti)

Obchodní korporace ovládané sourozenci. Jedná se o osoby blízké?

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost:

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przewczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková

Pracovní právo:

 Eva Procházková, Ondřej Tejnský

Regulační záležitosti:

Daniel Weinhold

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

 Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Start-upy, venture kapitál a kryptoměny:

 Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Ondřej Tejnský

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Aktuality z legislativy

Novela zákona o ochraně spotřebitele a občanského zákoníku

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR připravuje novelu zákona o ochraně spotřebitele a občanského zákoníku, která reaguje na požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/825, jejímž cílem má být posílení postavení spotřebitelů při přechodu na zelenou ekonomiku a zároveň zvýšení transparentnosti a pravdivosti environmentálních tvrzení o výrobcích a službách.

Nová právní úprava se zaměřuje na omezení tzv. „greenwashingu“, tedy klamavého marketingu, který vyvolává dojem ekologické šetrnosti produktu, aniž by to bylo objektivně doloženo. Nově budou zakázána obecná environmentální tvrzení, jako je například „klimaticky neutrální“ nebo „šetrné k životnímu prostředí“, pokud je nebude možné prokázat prostřednictvím tzv. uznaného vynikajícího environmentálního profilu (např. ekoznačka EU). Zákon dále zakáže používání tzv. označení udržitelnosti, která nejsou založena na systému certifikace nebo nebyla schválena státním orgánem.

Novinkou je také rozšíření tzv. „černého seznamu“ nekalých obchodních praktik (za všech okolností praktik nekalých, tedy zakázaných). Mezi nově zakázané praktiky bude patřit například zatajování vlivu softwarových aktualizací na funkčnost zařízení, umělé snižování životnosti výrobků (např. pomocí zabudovaných „kazítek“), uvádění nerelevantních benefitů (např. že voda neobsahuje lepek) či mylné informace o opravitelnosti produktů. Zákon se rovněž zaměřuje na zvyšování informovanosti spotřebitelů – prodávající budou nově povinni před uzavřením smlouvy poskytnout podrobné informace o životnosti výrobků, jejich opravitelnosti, dostupnosti náhradních dílů a softwarových aktualizací. Tyto údaje budou poskytovány formou harmonizovaných štítků a oznámení, jejichž vzhled a obsah stanoví Evropská komise. Cílem má být, aby se spotřebitelé mohli lépe rozhodovat na základě srozumitelných a jednotných informací.

Další významnou změnou je podpora oprav výrobků namísto jejich výměny. Pokud si spotřebitel zvolí opravu vadného výrobku jako prostředek nápravy, bude nově mít prodlouženou dobu pro uplatnění (případných dalších) práv z vadného plnění o dalších 12 měsíců, tedy celkově na 3 roky. Prodávající bude zároveň povinen spotřebitele o této výhodě předem informovat. Tím se má spotřebitel motivovat k tomu, aby volil opravu namísto výměny, čímž se má snížit množství zbytečně likvidovaných výrobků a podpořit udržitelné spotřebitelské chování.

Připravovaná novela také zohledňuje nařízení (EU) 2024/3228, kterým se ruší evropská platforma pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ODR platforma). Český právní řád se této změně přizpůsobí odstraněním všech ustanovení, která s touto platformou souvisejí, včetně příslušných ustanovení o přestupcích a dozorových orgánech. K ukončení ODR platformy má dojít k 20. červenci 2025.

Judikatura

Zamítnutí (jinak důvodné) žaloby podle § 2 odst. 3 o. z. (zásada zákazu krutosti a bezohlednosti)

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 27 Cdo 2293/2024 ze dne 25. března 2025)

Nejvyšší soud rozhodoval ve sporu o ručení bývalé jednatelky společnosti s ručením omezeným (žalované) za závazky této společnosti vůči žalobci. Žalobce se domáhal rozhodnutí o ručení žalované a zaplacení částky 4.000.000 Kč na základě údajného porušení

Legal update

Květen 2025

Weinhold Legal

povinností při výkonu funkce jednatelky podle § 68 zákona o obchodních korporacích (z. o. k.).

Krajský soud v Hradci Králové žalobu zamítl, a to přesto, že shledal naplnění předpokladů ručení podle § 68 z. o. k. Rozhodující byla úvaha, že vyhovění žalobě by bylo v rozporu s dobrými mravy, neboť by vedlo ke „krutosti urážející obyčejné lidské cítění“. Soud zohlednil, že žalobce již z dědického řízení po bývalém manželovi žalované získal více než jistinu dluhu, že žalovaná pečuje o tři nezletilé děti s vážnými poruchami a že její majetkové poměry jsou omezené. Odvolací Vrchní soud v Praze tento přístup potvrdil a ztotožnil se s názorem soudu prvního stupně, byť byly naplněny předpoklady ručení žalované podle § 68 z. o. k.

Žalobce podal proti rozsudku odvolacího soudu dovolání k Nejvyššímu soudu, kde tvrdil, že soudy nižších stupňů nesprávně vyhodnotily formální výkon funkce jednatelky jako porušení péče řádného hospodáře a že neměly právo odmítnout uplatnění zákonného ručení pouze s ohledem na osobní situaci žalované.

Nejvyšší soud dovolání částečně odmítl jako nepřipustné a částečně posoudil jako přípustné, neboť otázka, zda lze aplikaci § 68 z. o. k. omezit s ohledem na § 2 odst. 3 občanského zákoníku (o. z.) (zásada zákazu krutosti a bezohlednosti), dosud nebyla judikátorně vyřešena.

Nejvyšší soud v rozsudku uvedl, že důvodová zpráva k § 2 odst. 3 o. z. zdůrazňuje, že skutečného smyslu zákona je třeba dbát nejen při jeho výkladu, ale i při aplikaci, přičemž nejdůležitějším kritériem je hledisko spravedlnosti. Právní konstrukce mají být přijatelné pro obyčejné lidské cítění a se zřetelem k citu obyvatele pro spravedlnost musí být také používány. Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi vychází z toho, že § 2 odst. 3 o. z. je právní norma s relativně abstraktní hypotézou, kdy soud musí podle svého uvážení v každém konkrétním případě zohlednit široký okruh okolností. Přitom ovšem nesmí brát ohled jen na osobní a majetkové poměry jedné strany, což je podstatné i v případě žalované, která je majetkově zajištěna mimo jiné vlastnictvím dvou nemovitostí.

Ze skutkových zjištění soudů obou stupňů vyplynulo, že žalovaná přijala funkci jednatelky s vědomím, že ji bude vykonávat jen formálně jako tzv. „bílý kůň“, přičemž byla motivována příslibem zajištění pro sebe a své děti. Nejvyšší soud zdůraznil, že i kdyby běžný člověk nebyl obeznámen se standardem péče řádného hospodáře, pojem „bílý kůň“ je v povědomí laické veřejnosti dostatečně známý a každému průměrně rozumnému člověku musí být jasné, že takové jednání znamená porušení povinností jednatelky. Žalovaná proto porušovala své povinnosti minimálně s nepřímým úmyslem, když věděla, že její jednání může být protiprávní, a byla s tím srozuměna.

Podle občanskoprávní zásady, že nikomu nelze odepřít, co mu po právu náleží, lze jinak důvodnou žalobu zamítnout s odkazem na § 2 odst. 3 o. z. jen ve výjimečných případech, přičemž samotné nepřiznání osobní a majetkové poměry žalované takovou výjimku nepředstavují. Nejvyšší soud proto uzavřel, že pokud někdo úmyslně poruší svou právní povinnost a tím vznikne právo jiné osobě, která k porušení nijak nepřispěla, není bezohledné ani kruté, když je takové právo soudně uplatněno a přiznáno. V dané věci proto odvolací soud pochybil, když nezohlednil všechny rozhodné skutečnosti, zejména způsob porušení povinností žalovanou, a zamítl žalobu pouze na základě § 2 odst. 3 o. z., což Nejvyšší soud shledal jako nepřiměřené a nesprávné právní posouzení.

Obchodní korporace ovládané sourozenci. Jedná se o osoby blízké?

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 ICdo 39/2024, ze dne 31. 3. 2025)

Rozsudek se týká incidenčního sporu vedeného insolvenčním správcem akciové společnosti (dlužnice) proti společnosti s ručením omezeným

(žalovaná). Podstatou sporu byla odpůřící žaloba dle insolvenčního zákona, ve které insolvenční správce napadal právní jednání mezi těmito dvěma obchodními korporacemi jako neúčinná vůči věřitelům. Insolvenční správce tvrdil, že dlužnice neposkytla přiměřené protiplnění a že šlo o zvýhodňující právní úkony učiněné v době úpadku nebo vedoucí k úpadku, čímž měly být splněny podmínky pro odporovatelnost těchto úkonů.

Stěžejní právní otázkou, kterou řešily soudy všech stupňů, bylo, zda mezi dlužnicí a žalovanou existoval vztah osob blízkých podle § 22 odst. 2 o. z., resp. zda mohlo být na základě tohoto vztahu použito zvýhodněného tříletého časového testu pro odporovatelnost právních úkonů podle § 240 a § 241 insolvenčního zákona. Insolvenční správce argumentoval tím, že mezi oběma společnostmi existovalo propojení skrze fyzické osoby – bratry, z nichž jeden ovládal dlužnici a druhý žalovanou. Na základě tohoto propojení měl být vztah těchto společností kvalifikován jako vztah osob blízkých.

Insolvenční soud (soud I. stupně) žalobu v plném rozsahu zamítl s tím, že nebylo prokázáno, že by šlo o osoby blízké nebo o společnosti tvořící koncern. Odvolací soud tento závěr ve vztahu k některým sporovaným právním jednáním potvrdil (ve zbytku věc vrátil soudu I. stupně). I podle odvolacího soudu se nejednalo o vztah osob blízkých, protože skutečnost, že ovládajícími osobami obou společností byli bratři, sama o sobě nezakládá status osob blízkých mezi těmito právními osobami. Odvolací soud vyložil, že § 22 odst. 2 o. z. se mimo jiné vztahuje na vztah právnícké osoby a osoby, která ji podstatně ovlivňuje jako člen jejího statutárního orgánu, společník nebo na základě dohody či jiné skutečnosti – a že žalovaná neprokázala, že by taková situace v daném případě nastala.

Proti potvrzujícímu výroku odvolacího soudu podal insolvenční správce dovolání. Dle Nejvyššího soudu nebyl vztah dlužnice (akciové společnosti) a žalované (společnosti s ručením omezeným) vztahem mezi právníckou osobou a členem jejího statutárního orgánu, ani vztahem mezi právníckou osobou a tím, kdo právníckou osobu podstatně ovlivňuje jako její člen (společník). Dle Nejvyššího soudu rovněž nemohlo jít o vztah mezi „právníckou osobou“ (akciovou společností) a „tím“ (právníckou osobou, která je společností s ručením omezeným), kdo právníckou osobu (akciovou společnost) podstatně ovlivňuje na základě „dohody“ či „jiné skutečnosti“ (§ 22 odst. 2 o. z. in fine). Existenci „dohody“ dovolatel v dané věci ani netvrdil. Za „jinou skutečnost“ pak nelze bez dalšího považovat jen sourozenecký vztah fyzických osob, které obchodní korporace ovládají.

Nejvyšší soud tedy uzavřel, že skutečnost, že společnost s ručením omezeným ovládá fyzická osoba, jež je osobou blízkou (sourozencem) fyzické osoby, která ovládá akciovou společnost, nečiní ze společnosti s ručením omezeným toho, kdo akciovou společnost podstatně ovlivňuje; na právní jednání mezi akciovou společností a společností s ručením omezeným nelze jen proto pohlížet jako na právní jednání mezi osobami blízkými (§ 22 odst. 2 o. z.).

© 2025 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoli rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhrážku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovolujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: matej.novak@weinholdlegal.com, nebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.